

خسران چیست؟ زیانکار واقعی کدام دارایی‌ها را از دست می‌دهد؟

زیانکار واقعی از ارزش و قیمت کدام سرمایه بی‌خبر است؟

● تابه‌حال به اصل سرمایه‌تان در این دنیا فکر کرده‌اید؟

● این که خاسر یا زیانکار واقعی چه کسانی هستند؟

● چه تفاوتی میان خسران و ضرر وجود دارد؟

● از دست دادن کدام دارایی است که باعث خسران ما می‌شود؟

● در این نوشتار قصد داریم تا به این سؤالات پاسخ دهیم.

اگر روزی بفهمید تمام مشقاتی که در تأمین معیشت و خوشبختی خانواده‌تان متحمل شده‌اید؛ یا تمام سختی‌هایی که در راه تربیت فرزند، رسیدن به درجات عالی تحصیلی و شغلی به جان خریده‌اید، تباہ شده‌اند، چه احساسی خواهید داشت؟ چنین پیشامدی احساس ناامیدی و زیانکار واقعی بودن را به ما تلقین می‌کند، چراکه مسلماً از دست دادن این زحمات، یعنی هدر رفتن عمری که هرگز برنمی‌گردد.

ما با تفکر در اعماق وجودی خود و شناخت قیمت و ارزش حقیقی‌مان پی به وجود گوهری گران‌بها می‌بریم که اگر نتوانیم از آن به‌خوبی مراقبت کنیم، دچار خسران و نابودی می‌شود. کرم ابریشمی که به رشد کامل می‌رسد، می‌تواند از پیله خارج شده

و تبدیل به پروانه‌ای زیبا می‌شود، پروانه‌ای که قابلیت پرواز را در وجود خود کشف کرده و مسیر کمال خود را پیدا کرده است، اما اگر زندگی این کرم در پیله و قبل از شکوفایی استعدادش تمام شود، قطعاً دچار خسران شده است. این اتفاق برای ما ملموس است. چون ما هم اگر از ارزش، قیمت و خود حقیقی‌مان بی‌خبر باشیم، هرگز به رشد و تعالی و جایگاهی که شایسته آن هستیم، دست پیدا نمی‌کنیم و این آغاز یک خسارت بزرگ برای ما خواهد بود. در چنین شرایطی حتی اگر به جاه و مقام و شهرت هم برسیم، زیانکار واقعی خواهیم بود.

خاسر و زیانکار واقعی کیست؟

خاسر به کسی می‌گویند که سرمایه اصلی خود را از دست بدهد. سرمایه‌ای که اگر از دست برود جبران‌ناپذیر است، اما منظورمان از این سرمایه چیست؟ سلامتی؟! مال؟! فرزند؟! شهرت و قدرت؟! و ... شاید هر کدام از این موارد جزء یا بخشی از داشته‌های ما محسوب شوند، ولی با ازدست دادن هیچ‌یک از آنها سرمایه حقیقی ما نابود نمی‌شود. در حقیقت مهمترین دارایی ما در این دنیا عمر و هدفی است که به خاطر آن خلق شده‌ایم. ما در طول فرصتی که پیش‌رو داریم، باید اله واقعی خود را بشناسیم و قلب و جان‌مان را معطوف و مشغول شبیه شدن به او کنیم. معشوق اصلی ما گوهری به نام عمر به ما داده؛ عمری گذرا که روز و شب و لحظه به لحظه در حال سپری شدن است، در مقابل گذر عمر ما هم عوض و جایگزینی دریافت می‌کنیم؛ در صورتی که بتوانیم در طول دوران زندگی در رحم دنیا حب خدا را جایگزین حب دنیا کنیم، در آخرت عوض آن بهشت و رضایت خدا را به دست می‌آوریم، اما متأسفانه بعضی از ما تمام مدت عمرمان را فقط با شکم و شهوت معامله می‌کنیم و این خسارت چقدر خطرناک است! چون قرآن معتقد است که آن کسی که سرمایه را

بپردازد ولی عوض مناسبی دریافت نکند، زیانکار واقعی‌ست؛ در نتیجه تمام انسان‌ها در خسران و زیانند، مگر گروهی معدود! یعنی فقط کسانی می‌توانند از خسران و زیان در امان باشند که به غایت و نهایت هدف خلقتشان رسیده باشند.

ما در درس‌های قبلی انسان‌شناسی به حد و حدود و قیمت و ارزش حقیقی انسان پرداختیم. گفتیم که وقت و انرژی و عمرمان را نباید بیهوده صرف اموری کنیم که در شأن انسانی ما نیستند و به این نتیجه رسیدیم که اگر فوق عقلمان به جایگاه اصلی خود نرسد و حاکمیت فوق عقل را بر باقی ابعاد وجودمان نادیده بگیریم، درواقع کمال نهایی‌مان را نادیده گرفته‌ایم و به رتبه‌ای پایین‌تر از شأن‌مان راضی شده‌ایم. در حقیقت سرمایه‌گذاری در هر بخش از ابعاد وجود غیر از بخش فوق عقل زیان بار است و ما خاسر خواهیم بود.

نوزادی را تصور کنید که زمان تولد در دنیا ابزارها و تجهیزات لازم را برای حیات دنیایی همراه خود نداشته باشد، او در دوران جنینی شاید به هیچ کدام از آن اندام‌ها مثل چشم، دست، پا و ... نیازمند نبوده، اما به محض تولد در دنیا هر نقص عضو یا نبود اعضا، او را دچار ناتوانی، معلولیت و رنج می‌کند. رشد کاذب، خیالی و نامناسب جنین در رحم مادر نمی‌تواند جزء دارایی‌های او محسوب شود؛ چون با شرایط زیستی دنیا منطبق نیست.

حالا تصور کنید که زمان تولد ما به آخرت فرارسیده و آن دارایی و سرمایه‌ها جودانی که باید همراهمان باشد را نداریم و نمی‌توانیم با چهره‌ انسانی خدا را ملاقات کنیم؛ آیا در این صورت خاسر و زیانکار نیستیم؟

خسران چیست و چه تفاوتی با ضرر دارد؟

در معنای لغوی خسران یعنی زیان کردن، کم شدن و نیز نقصان، گمراهی و هلاکت^۱. خسران یعنی ما خود را یک زن یا یک مرد بدانیم و عمر خود را فقط برای به دست آوردن کمالات حیوانی، جمادی و گیاهی صرف کنیم و خود حقیقی‌مان را فراموش

۱. سوره عصر، آیه ۲.

۲. علی اکبر، دهخدا، لغت نامه دهخدا، ج ۷، ص ۹۷۷۶-۹۷۷۷.

کنیم. اگر بخش انسانی را به درستی رشد ندهیم در کسب تعادل و کمال نهایی خود خسارت‌های جبران‌ناپذیری به روح و قلبمان وارد کرده‌ایم. اما چه فرقی بین «ضرر» و «خسران» است؟

تصور کنید در ابتدای سال پنجاه میلیون تومان سرمایه داشته‌اید و با این پول کسب و کاری راه می‌اندازید. آخر سال که حساب‌های خود را بررسی می‌کنید؛ متوجه می‌شوید که سود که نکرده‌اید هیچ، مقداری هم از سرمایه اولیه‌تان کم شده است. به این اتفاق «ضرر» می‌گوییم. اما اگر ببینیم که سرمایه ما کامل از دست رفته و بدهکار هم هستیم، در واقع دچار خسارت شده‌ایم و این را «خسران» می‌گویند. وقتی ما در معامله‌ای هزینه کنیم ولی سود کافی به دست نیاوریم، خسارت‌مان چندان سنگین نبوده و قابل جبران است، ولی اگر ما به اندازه یک ابدیت ضرر کنیم و فرصتی برای جبران نداشته باشیم دچار خسران شده و زیانکار واقعی خواهیم بود.

پس بزرگترین خسارت را خود ما بر خود وارد می‌کنیم، وقتی عمر و سرمایه گران‌بها را به بهایی اندک و ناچیز می‌فروشیم. زیانکار واقعی خود ما هستیم وقتی که تمام عمر خود را برای به دست آوردن معشوق‌های پایینی و ارضای امیال غیرانسانی خود صرف می‌کنیم؛ در حالی که یگانه دلبر هستی ذره ذره عالم را به عشق ما آفریده، دنیا بازاری است که ما در آن سرمایه عمر را از دست می‌دهیم تا سرمایه‌ای دیگر به دست بیاوریم، نه اینکه آنچه داشته‌ایم را هم به راحتی از دست بدهیم. زیانکار واقعی کسی است که نه تنها سرمایه وجودی خودش را از دست می‌دهد، بلکه ممکن است سبب خسارت و زیان دیگران هم بشود، مانند کسانی که معنای زندگی شان دنیاست، با کسب دنیا خشنود می‌شوند و با از دست دادن آن زندگی را به کام همه تلخ می‌کنند.

در این درس آموختیم که اگر کسی معرفت نفس پیدا کند و خودش را بشناسد، محبوب و معشوق حقیقی‌اش یعنی الله تبارک و تعالی را شناخته و می‌فهمد جز با اله واقعی آرامش ندارد و لیاقتش کمتر از او نیست. درست است که دنیا و دارایی‌های آن بسیار وسوسه‌انگیز و جذابند، اما می‌توانند ما را به معدنی راهنمایی کنند، که زیبایی و جاذبه‌اش بی نهایت است. در این مسیر حاکمیت فوق عقل است که ما را از سرگرم شدن به چیزهای کم‌ارزش و محدود بازمی‌دارد. جایگاه ما را قدر و منزلت می‌بخشد

و سبب حفظ شدن ما از خسران خواهد بود. به نظر شما چه چیزهای دیگری می تواند انسان را زیانکار واقعی کند؟ نظرات خود را با ما در میان بگذارید.

Mentazer Mentazer

Mentazer Mentazer

Mentazer Mentazer

Mentazer Mentazer

Mentazer Mentazer

Mentazer Mentazer